

MAAHANMUUTTAJIEN TYÖLLISTYMINEN

TAUSTA

- Suomessa on noin 2 270 000 työllistä ihmistä, joista n. 120 000 on ulkomaalaistaustaisia.
- Kantaväestöstä työkäisiä (15-64-v.) on 64%, kun maahanmuuttajista työkäisiä on 78%.
- Maahanmuuttajien työttömyysaste on korkealla kantaväestöön verrattuna. Maahanmuuttajien työttömyysaste on 2,5-kertainen kantaväestöön nähden
- Koko maassa on n. 340 000 työtöntä, joista n. 40 000 vieraskielistä työtöntä.
- Työllistymisen esteiksi nousee usein vaikea työmarkkinatilanne työnantajien ennakoasenteet ja puutteet omassa kielitaidossa.

TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHOJA NOSTETTAVA

- Pääkaupunkiseudulla TE -toimiston asiakkaista on jo yli puolet maahanmuuttajataustaisia ja joka viides pitkäaikaistyötön on vieraskielinen.
- Kun turvapaikanhakija on saanut oleskeluluvan, on hän työttömänä ollessaan oikeutettu TE-toimistojen palveluihin muiden työttömien tavoin.
 - Tämä tarkoittaa lisätarvetta työllistämisen tukemiseen ja TE-toimistoissa tarjottavaan henkilökohtaiseen palveluun.
 - Työllisyysmäärärahoja nostettava nykyisten leikkausten sijaan.

1.6.2016

SAK/Lauri Lyly

3

MAAHANMUUTTAJIEN OSAAMINEN KARTOITETAAN JA HYÖDYNNETÄÄN

- Maahanmuuttajien aiemmin hankittu osaaminen tulee kartoittaa mahdollisimman pian oleskelulupapäätöksen jälkeen
 - Osaamiskartoituksen perusteella maahanmuuttajat ohjataan oikealle koulutus ja työllistymispolulle
 - yksilöllisyys
 - räätälöinti
- Kehitetään uusia käytäntöjä ja näyttötapoja muualla hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen sekä sen hyödyntämiseen
- Tarvittaessa panostetaan maahanmuuttajien perustaitojen kehittämiseen (luku- ja kirjoitustaidot, matemaattiset ja ICT-taidot).
 - Ilman perustaitoja maahanmuuttajien työllistyminen epätodennäköistä

1.6.2016

SAK/Lauri Lyly

4

TYÖELÄMÄLÄHTÖINEN KOTOUTTAMISKOULUTUS

- Kotouttamiskoulutukseen pääsyä tulee nopeuttaa - nykyään se saattaa pahimmallaan kestää yli kuusi kuukautta.
- Aikuisten kotouttamiskoulutuksen yhteyksiä työelämään tulee ehdottomasti tiivistää
 - esim. kartutetaan suomalaisessa työelämässä tarvittavia taitoja, tutustutaan työelämään mm. yritysvierailujen sekä työssäoppimisen avulla
 - tuetaan maahanmuuttajien kouluttautumista ja sijoittautumista aloille, joilla työvoimaa tarvitaan
 - nopeutetaan siirtymistä ammatilliseen ja muuhun koulutukseen
 - mahdollistetaan yksilöllisempien työllistymiseen tähtävien koulutuspolkujen räätälöinti kaikilla koulutusasteilla

1.6.2016

SAK/Lauri Lyly

5

AMMATILISESTI PAINOTETTUA KIELIKOULUTUSTA

- Kielikoulutukseen pääsyä tulee nopeuttaa
 - jo ennen nykyistä pakolaiskriisiä yli neljännes maahanmuuttajista joutui odottamaan yli puoli vuotta päästäkseen opiskelemaan suomea tai ruotsia
- Kielenopetus tulisi saada osaksi muuta opiskelua, työssäoppimista ja työharjoittelua
 - tärkeää yhdistellä ammatillista koulutusta ja kielikoulutusta
- Opiskelun täytyy olla mahdollistavaa myös iltaisin ja osa-aikaisesti.
 - tarvittaessa mahdollisuus opiskella kieltä myös työajalla

1.6.2016

SAK/Lauri Lyly

6

MAAHANMUUTTAJIEN TYÖLLISTÄMISKEINOT

- Tärkeää luoda kumppanuuksia, jotka tukevat maahanmuuttajien työllistymistä ja yrittäjyyttä - kunnat, työmarkkinajärjestöt, yritykset, kauppakamarit, oppilaitokset ja yliopistot sekä TE -toimistojen tietopalvelut koulutuksesta ja työmahdollisuuksista.
- Maahanmuuttajien työllistämisen tueksi käytetään palkkatuetta työtä, työharjoittelua, työkokeilua ja maahanmuuttajien yrittäjävalmiuksien parantamista (esim. starttirahalla).
 - Erityisesti palkkatuki- ja oppisopimusmallit ovat todettu maahanmuuttajille hyviksi työllistämismalleiksi

1.6.2016

SAK/Lauri Lyly

7

LOPUKSI

- SAK - maahanmuuttajien työllistyminen ei voi tapahtua työehtoja ja palkkoja polkemalla
 - maahanmuuttajista (ml. turvapaikanhakijoista) ei voi tehdä toisen luokan kansalaisia eikä ns. ilmaista työvoimaa
- Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen raportissa "Maahanmuuttajien integroituminen Suomeen" todetaan
 - "Hyvin suunnitellulla politiikalla on kuitenkin mahdollista vaikuttaa siihen, mitä maahanmuutto tulee suomalaisille ja maahanmuuttajille tarkoittamaan.
 - **Pohjimmiltaan on kyse arvovalinnoista"**

1.6.2016

SAK/Lauri Lyly

8